

1. Täienduskoolitusasutuse nimi

Järvamaa Kutsehariduskeskus

2. Õppekava nimetus

Põllumajandusloomade seemendamine

3. Õppekavarühm (vastavalt rahvusvahelisele haridus- ja koolitusvaldkondade klassifitseerimise süsteemile ISCED-F 2013)

Põllundus ja loomakasvatus

4. Õppekeel

eesti keel

5. Õppekava koostamise alus

Põllumajanduserialade riikliku õppekava alusel koostatud Järvamaa Kutsehariduskeskuse õppekava: Põllumajandustöötaja – Veisekasvataja tase 4, B.2.12 veiste taastootmise kompetents.

6. Õppe kogumaht(akadeemilistes tundides) ja õppe ülesehitus

Maht 72 tundi, sellest 32 tundi auditoorset tööd, 40 tundi praktikat kooli- ja töökeskkonnas

7. Õppekeskkond

Õppetöö toimub Järvamaa Kutsehariduskeskuse auditooriumis ning praktika JKHK õppelaudas ja Eesti Töuloomakasvatajate Ühistu laborites ning erinevates lautades.

8. Sihtgrupp

Täiskasvanud, põhi-või kutsekeskharidusega põllumajandusvaldkonnas tegelevad, kuid ilma loomakasvatusalase haridusega või aegunud haridusega inimesed.

9. Õppe alustamise tingimused

Töökogemus loomakasvatuses või omandatud haridus põllumajandusvaldkonnas.

10. Eesmärk

Koolituse tulemusel õpilane tuvastab lehmalt inna, valmistab sperma seemenduseks ette, seemendab põllumajandusloomad, dokumenteerib teostatud tegevused.

11. Õpiväljundid

Koolituse läbinu:

- Kirjeldab pulli ja lehma suguorganite ehitust ja toimemehhanismi ning eristab hormonaalseid ja haiguslikke seisundeid;
- Hindab pulli spermat, kirjeldab sperma kogumist, töötlemist ja säilitamise nõudeid;
- Palpeerib suguorganeid ja tuvastab inna;
- Valmistab ette sperma seemendamiseks ja seemendab lehma;
- Kasutab õiget seemendustehnoloogiat, jälgib ohutustehnikat;
- Dokumenteerib teostatud seemenduse vastavalt aretusorganisatsiooni ja farmi töökorralduse nõuetele.

12. Õppe sisu

Käsitletavad teemad:

Auditoorne töö: 32 t

- Isasloomade suguorganite anatoomia ja füsioloogia 6t
- Sperma võtmine, hindamine ja töötlemine 4t
- Emasloomade suguorganite anatoomia ja füsioloogia 4t
- Loomade suguline hormonaalne talitus, sigimissessioonid ja estraaltsükliid veistel 8t

- Emasloomade suguorganite osade muutused tsükli staadiumite. Inna määramine 4t
- Emas-ja isasloomade suguorganites esinevad kõrvalekalded, nende uurimine ja ravivõtted 4t
- Sperma ettevalmistus ja seemendustehnika 2t
Praktika kooli- ja töökeskkonnas 40 t
- Uurib emasloomade suguorganeid manuaalselt ja organmaterjali alusel 7 t ja 7 t
- Töötleb spermat vastavalt juhendile 3 t ja 3 t
- Hindab sperma liikumise kvaliteeti ja morfoloogiat 2 t ja 2 t
- Seemendab lehma, kasutades ohutustehnika võtteid 8 t ja 8 t

13. Õppemeetodid

Loeng, harjutamine, demonstratsioon, praktika.

14. Iseseisev töö

Puudub

15. Õppematerjalid

- Reidla, K., (1995) Põllumajandusloomade traumatism, Tartu
- Aidnik, M 1990 Põllumajandusloomade seemendamine, Tartu
- Botsarov, I 1963 Põllumajandusloomade sigimatus, Tallinn
- Tehver, J 1971 Koduloomade sigimine ja kasv, Tallinn

16. Nõuded õpingute lõpetamiseks sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

Õpingud loetakse lõppenuks, kui õpilane on osalenud õppetöös vähemalt 80 %, sooritanud testi ning teostanud praktika kooli- ja töökeskkonnas. Mitteeristav hindamine.

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Test	Positiivseks soorituseks on vaja vähemalt 80% õigeid vastuseid
Praktikakooli- ja töökeskkonnas	<ul style="list-style-type: none"> • Teostab emasloomade rektaalset uuringut suguorganite seisundi hindamiseks; • hindab suguorganite seisundit ja tuvastab inna kasutades ohutustehnika võtteid; • teostab emaslooma seemenduse kasutades õiget tehnoloogiat. <p>Ülesanne loetakse sooritatuks, kui on kirjeldatud seisund ja teostatud protseduur.</p>

17. Koolituse läbimisel väljastatav dokument

Õppijale väljastatakse tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud. Hindamiskriteeriumide mittetäitmisel väljastatakse õppijale tõend, kuid mitte juhul, kui õppija osales tundides vähem kui 75 %. Tõendile märgitakse läbitud teemad ja mahud.

18. Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- või töökogemuse kirjeldus

Lektoril on veterinaariaalane kõrgharidus või valdkonnas töötamise kogemust vähemalt 3 aastat, täiskasvanute koolitamise kogemust vähemalt aasta.

Ulvi Martin - veterinaararst, Järvamaa Kutsehariduskeskuse kutseõpetaja. Ulvi Martin on lõpetanud Eesti Põllumajanduse Akadeemia Veterinaariateaduskonna veterinaararsti erialal 1986.aastal. 2011. aastast loomaarstiabilise kutsestandardi väljatöötamise ja riikliku ning kooli õppekava koostamise töörühma liige. Alates 2012.a loomaarstiabilise eriala õppejõud Järvamaa Kutsehariduskeskuses. Alates 1988.aastast tegeleb põllumajandusloomade ravi, taastootmise ja seemendamisega. 1991.aastal läbis täiendkoolituse ja praktikumi Saksamaal Ahrensburgis hobuste teraapia ja ravi alal dr. Karl Blobeli juhendamisel. 1994.aastal läbis hobuste taastootmise süvaõppe ja praktika Rootsis RodgaSeminAb-sdr. KerstinDarenise juhendamisel. Alates 1999.aastast praktiseerib ainukeses Eesti hobuste taastootmiskeskuses Saare Tallid veterinaararst-günekoloogina, olles ka keskuse looja ja omanik. Alates 2002.aastast tegutseb ka täiskasvanute lektori ja õppejõuna Järvamaa Kutsehariduskeskuse hobusekasvatuse eriala hobuste tervishoiu ja taastootmise distsipliinis. 2004-2009.aastal doktorantuuriõpe EPMÜ Loomakasvatusteaduste Teraapia osakonnas.

Toomas Raaper – Arkna Loomakasvatuskool 1983, EMÜ zootehnika eriala. Töötab Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistus (ETKÜ) alates 1994. aastast veiste kunstliku seemenduse ja embrüosiirdamise spetsialistina. On juba aastaid välja koolitanud tegevseemendajaid, seejuures tegutsedes ka ise seemendustehnikuna. Osales 1982. aastal Eesti esimese embrüosiirdamise töögrupi koosseisus. Veiste sigimise ja kunstliku seemenduse konsulent, täiskasvanuid koolitanud alates 1987 aastast.

Peeter Padrik – EMÜ zootehnika eriala, töötab ETKÜs alates 1990. aastast kunstliku seemenduse jaama juhatajana. EMÜ nooremteadur Sigimisbioloogia osakond. Kaitsnud magistri kraadi veiste sigimise erialal ja on vaieldamatult Eesti parim sperma tootmise tehnoloogia alal. Osalenud väga mitmetes teaduslikes töögruppides, esinenud rahvusvahelistel konverentsidel. Täiskasvanuid koolitanud alates 1990 aastast.

19. Õppekava kinnitamise aeg 12.03.2018 käskkiri nr 6.2-1/266